

Ikke skamfull over fortiden

Stillese i norsk Okkupasjonshistorie 2014

Gammel? - Ja. Frontforkjemper? - Ja. NS-mann? - Ja. men skamfull over min fortid? - Nei, det er jeg ikke.

Jeg har med interesse lest «Vardens» artikkel av 20. februar 1996, angående en meddelelse fra en tysk filmprodusent som er interessert i å få kontakt med gamle frontforkjempere.

Hensikten er å lage en film hvor disse kan medvirke, samtidig som de kan bidra med å klarlegge frontkjempernes motiver for å melde seg til en slik tjeneste.

«Varden» skriver i denne sammenheng bl.a. følgende: «Spørsmålet er vel om noen av disse, i 75-80 års-alderen, vil vise seg frem i en slik film om sin tvilsomme fortid».

La meg først ganske kort si at etter min mening er det prisverdig av vårt fylkes fremste dagsavis nå gir spalteplass for folk med ulike syn på flere av krigstidens aktuelle saker. At redaksjonen også har et våkent øye til det som skrives i «Folk og Land», tyder også på at det er til stede et ønske om å la en viss grad av saklighet - og rettferdighet - bli alle parter til del. Når det er sagt, vil jeg tilføye at jeg allikevel føler meg - og oss frontkjempere - unødig trukket

på, når man i nevnte artikkel finner det formålstjenelig å presisere at vi vil unngå å vise oss fram i en film om vår tvilsomme fortid.

Jeg skal ikke gi meg inn på denne uhyrligheten i sin fulle bredde. Det vil det ikke være mulig i noen enkel artikkel, men kanskje i en saklig film laget etter et upartisk manus. Ellers kan også bøker, som allerede er utgitt bl.a. av den glimrende journalist og forfatter Kjell Fjørtoft og lektor, redaktør og forfatter Even Lorch-Falch, gi svar på hva som var frontkjempernes første- og største politiske oppgave i det okkuperte Norge. For min egen del tillater jeg meg å si følgende: Jeg har alltid vært meget nøye med min ære og min sosiale samvittighet.

Jeg er dømt - og dømt riktig ettertrykkelig - for min innsats under okkupasjonen. Om straffen var for lav - eller for høy - er for meg ikke det avgjørende.

Jeg mener selvsagt at min innsats ikke fortjener straff. De som dømte meg, var minst like overbevist om det motsatte. Slik var det - og slik vil det vel fortsatt bli.

Viktig for meg var det imidlertid at denne lagretten som til-

delte meg de mange fengselsår, hadde forstått det jeg hele tiden var ute etter - nemlig å få fastslått at i all min gjerning - både hjemme og ute - hadde jeg gjort en bevisst innsats for det jeg mente var til mitt fedrelands beste. Denne lagretten - både fagdommer og legdommer - ble nemlig enstemmig forlikt om å sette følgende kraftsats i mine domspapirer:

«Det synes hevet over tvil at tiltalte har vært overbevist nasjonalsosialist og at han utelukkende har handlet ut fra ideelle motiver og for å fremme det han anså for å være til landets beste».

Ovenstående er direkte avskrift fra mine domspapirer av 24.1.1946.

Slik var nok de aller fleste NS-folk og frontkjempere. Hederlige mennesker som gjorde det de mente var deres plikt, på de steder de ble satt til å utføre et eller annet oppdrag for den landsstyning som de var overbevist om var landets lovlige regjering.

Er det nødvendig å drive på med å betynte og mistenkeliggjøre motivene til alle som ikke er på samme parti som seierherrene? Jeg for min del tåler det meste, men vil man kalle meg

en fyr med tvilsom fortid, da tillater jeg meg å protestere. Det var ganske mange som i sin tid lette med lys og lykte for å finne kjeltringer og forbrytere som var knyttet til NS. Sannheten var at innen dette spesielle partiet, var det så godt som bare hederlige og lovlidige mennesker.

Jeg kommer ikke til å be om å bli med i den nevnte film, men begrunnelsen hertil er ikke at jeg synes jeg har en såkalt tvilssom bakgrunn.

Det får stå for Astri Nøkkelby Heibergs egen regning når hun på vegne av Norges Røde

Kors, forfekter et syn som berettiger til dom og straff for sykesøstre, hvis «forbrytelser» består i å gjøre søstertjeneste for sårede soldater. Her føler jeg meg temmelig sikker på at hun har minimal støtte hos det norske folk, for ikke å snakke om hva internasjonal rett sier om en slik justis.

Hva lovens håndhevere til enhver tid mener, får være en sak for seg, men når presidenten for Norges Røde Kors viser en så total hjerteløshet, da bør noen og en hver bøyne hodet i dyp skam.

Bjarne Karlsen, Skien

Varden

Torsdag 28. mars 1996

109761